

СЕРЕДНІ ЦІНИ НА ПРИРОДНИЙ ГАЗ У КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ В І КВАРТАЛІ 2015 РОКУ

Цими днями Генеральний директорат енергетики Європейської комісії оприлюднив новий огляд цін в Європі на природний газ. Результати його аналізу в НГБІ наведено нижче. При розрахунках НГБІ ціни було приведено до стандартних¹ куб. метрів (20⁰С).

Підсумок: середні ціни I кварталу 2015 р. в Європі

- Найвища ціна - на трубопровідний газ з РФ.
- Найнижча ціна – на трубопровідний газ з Норвегії.
- ціна, усереднена по всіх провідних хабах Європи, – вище за ціну газу з Норвегії на 10 дол. США/тис. куб. м (однак ціни нідерландського та бельгійського хабів нижче норвезького трубопровідного).

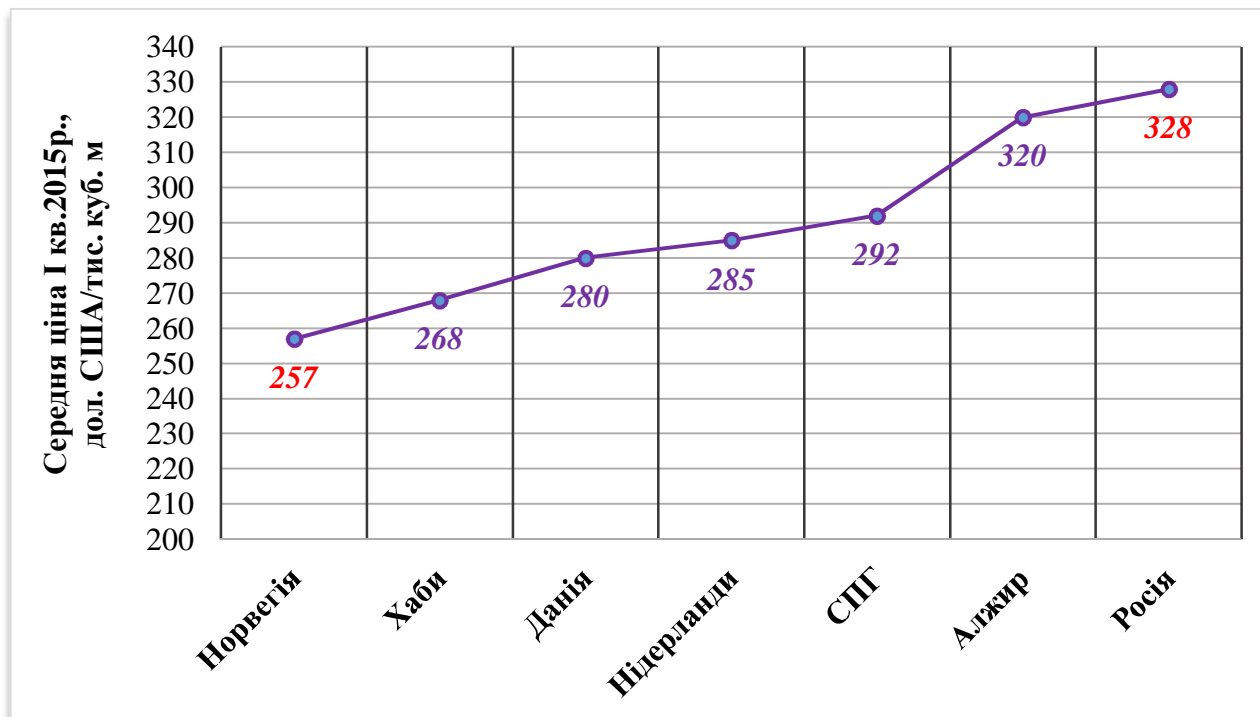

Рисунок 1 - Середні ціни основних 7 джерел постачання газу до ЄС у I кварталі 2015 р. (у випадку наведених країн – ціни на трубопровідний газ; СПГ узагальнює ціни всіх експортерів)

Російський газ

Імпорт Європою газу з Росії демонструє стабільний понижуючий тренд з травня 2014 р. Частка РФ в імпорті природного газу Європою становила:

I квартал 2014 р. – 41%.

I квартал 2015 р. – 29%.

Падіння з РФ компенсував приріст імпорту з Норвегії та СПГ. У зазначений період, частка Норвегії зросла з 40% до 46%, СПГ – з 10% до 15%.

Основною причиною зниження імпорту з РФ стало скорочення потоків через Україну/Словаччину (II півріччя 2014 р. - на 64%). У попередні роки середні місячні поставки на цьому маршруті перевищували 5 млрд. куб. м, а з вересня 2014 р. по лютий 2015 р. становили лише 1,5 млрд. куб. м.

З одного боку, у 2014 р. ВАТ «Газпром» обмежувало поставки, щоб перешкодити реверсу до України, з другого - покупці розраховували на подальше зниження цін за довгостроковими контрактами. У березні-квітні 2015 р. стало ясно, що не слід очікувати на суттєве подальше падіння цін нафту, обсяги імпорту з РФ зросли до 3 млрд. куб. м/місяць.

¹ Стандарт вимірювання вищої теплоти згорання, чинний у Росії, Україні та інших країнах колишнього СРСР

Північний потік

- **2014 р.:** збільшення обсягів транспортування газопроводом «Північний потік» на 49%, у порівнянні з 2013 р., задля компенсації скорочення потоків через Україну/Словаччину.
- **I квартал 2015 р.:** падіння обсягів на 28% (одна з причин - очікування імпортерів на подальше зниження цін за контрактами з нафтовою прив'язкою).

СПГ

У наступні 3-5 років СПГ продовжуватиме витіснити трубопровідний газ. Має місце помітне падіння цін на СПГ у цілому світі.

У IV кварталі 2014 р. склався надлишок пропозиції над попитом в Азії та Латинській Америці, який у 2015 р. продовжуватиме зростати завдяки введенню в дію декількох експортних терміналів в Австралії та потім (кінець 2015 р./2016 р.) – у США.

У I кварталі 2015 р. ЄС збільшив імпорт СПГ на 24%, порівняно з I кв.2014 р. Іспанія залишається найбільшим імпортером СПГ у Європі, хоча й знизилася на 22% обсяги імпорту СПГ (поряд з Францією). Одночасно втричі зросли обсяги імпорту СПГ Великобританією та Нідерландами, вдвічі – Бельгією та Грецією. В Італії імпорт СПГ зріс на 50%, заміщуючи трубопровідний газ. Литва активно імпортувала СПГ з Норвегії. 14.01.2015 р. Литва, Латвія та Естонія підписали Декларацію про енергетичну безпеку постачання країн Балтії.

З іншого боку, введення в дію польського терміналу СПГ у Свіноуйсьце переноситься на 2016 р. або навіть на 2017 р. Основна причина – особливості чинного контракту польської нафтогазової компанії *PGNiG* з Катаром (підписано 2009 р., внесено зміни у 2014 р.).

СЕРЕДНІ ЦІНИ НА ГАЗ В ЄС У I КВАРТАЛІ 2015 Р.

ХАБИ

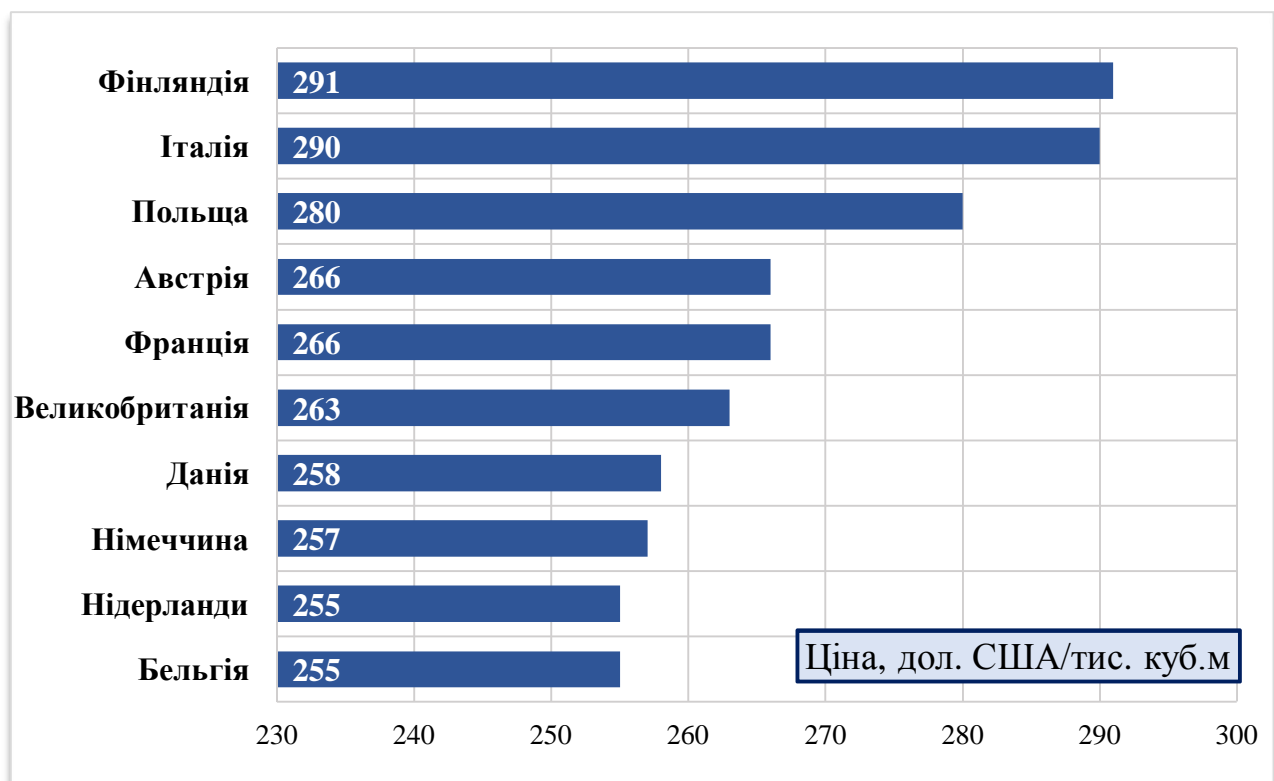

Рисунок 2 - Середні ціни на основних хабах ЄС у I кварталі 2015 р.

Розрахована середня ціна I кварталу 2015 р. для всіх основних хабів Європи становить 268 дол. США/тис. стандартних куб. м.

ВАТ «ГАЗПРОМ»
(ціни на кордоні країн ЄС)

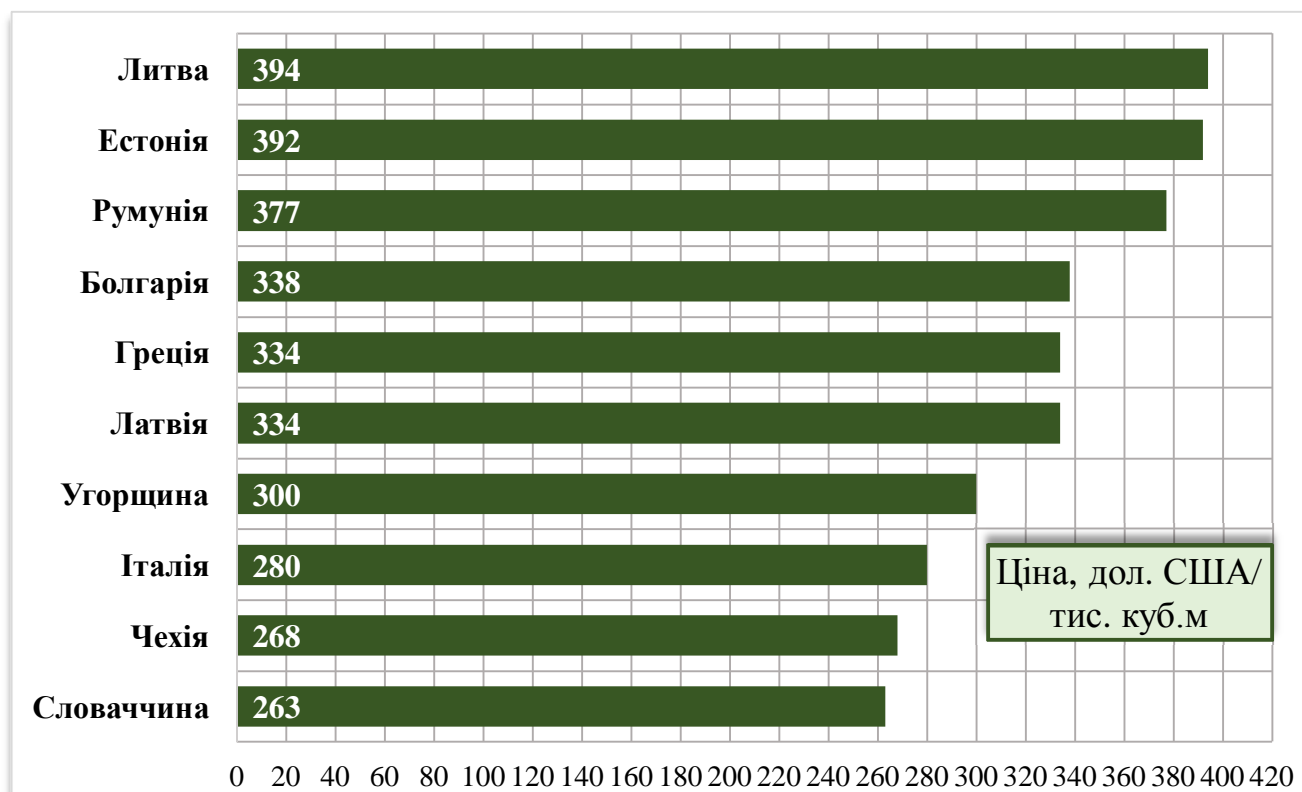

Рисунок 3 - Середні ціни ВАТ «Газпром» на кордоні країн ЄС у I кварталі 2015 р.

Розрахована середня ціна природного газу, що постачався РФ до Європи у I кварталі 2015 р., становить 328 дол. США/тис. стандартних куб. м.

НОРВЕЗЬКИЙ ГАЗ
(ціни на кордоні країн ЄС)

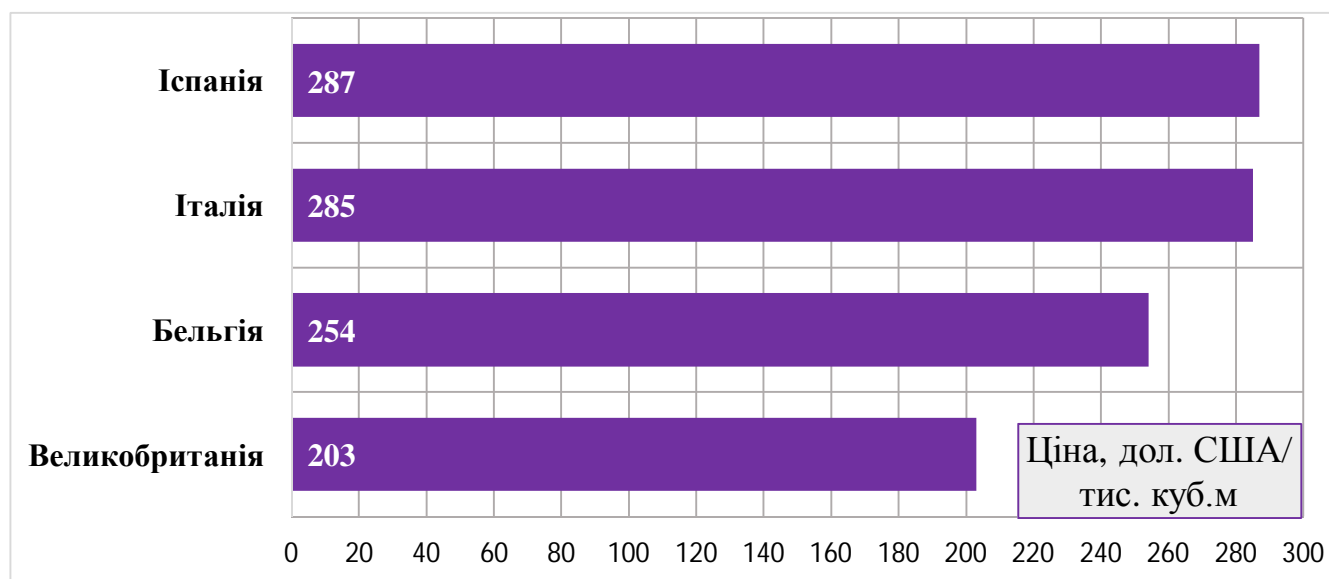

Рисунок 4 - Середні ціни на норвезький трубопровідний газ на кордоні країн ЄС у I кварталі 2015 р.

Розрахована середня ціна природного газу, що постачався Норвегією до Європи у I кварталі 2015 р., становить 257 дол. США/тис. стандартних куб. м.

Скраплений природний газ (СПГ)

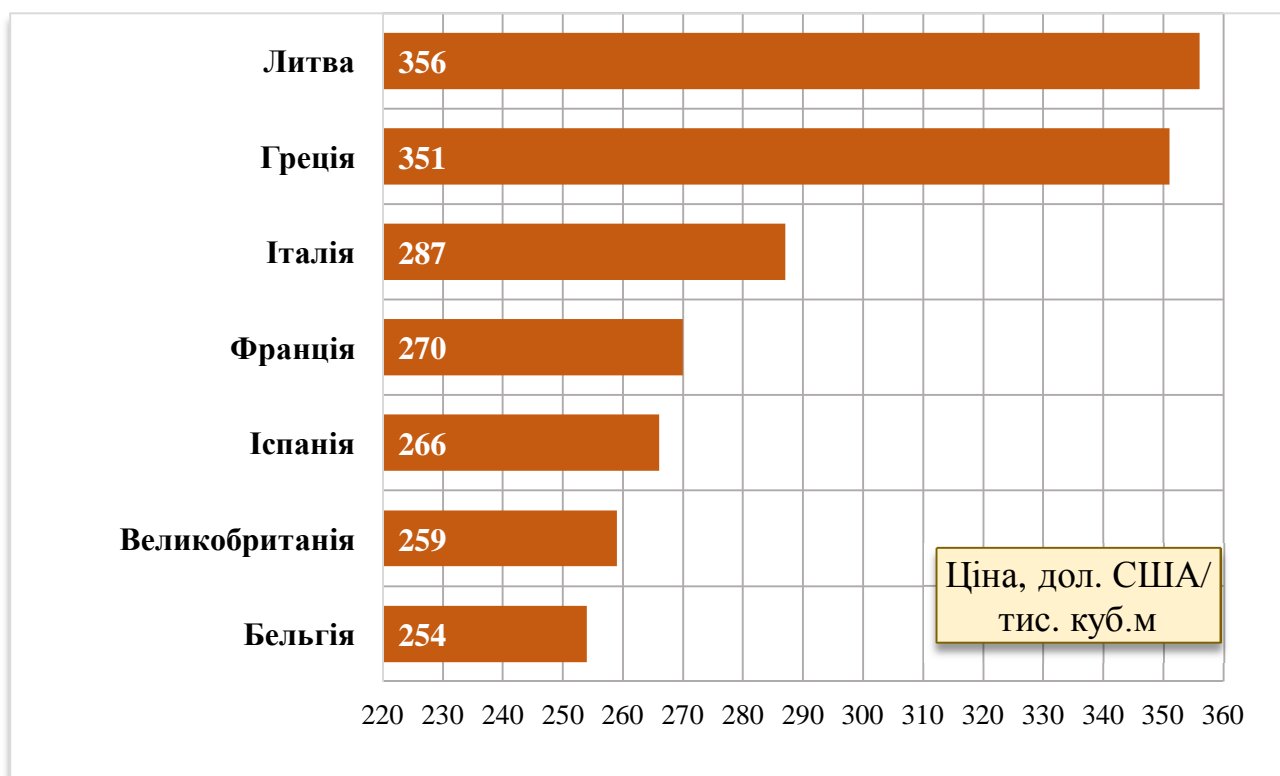

Рисунок 5 - Середні ціни на СПГ у І кварталі 2015 р.

Прим. У випадку Бельгії, Франції, Іспанії і Великобританії – ціна на прийомному терміналі СПГ (landed). У випадках Литви, Греції та Італії дані базуються на регламентованому інформуванні ESTAT COMEXT ЄС митними органами відповідних країн. Португалія не розкриває цін на СПГ з жовтня 2013 р.

Розрахована середня ціна СПГ в Європі у І кварталі 2015 р. становить **292 дол. США/тис.** стандартних куб. м.

ГАЗ АЛЖИРУ, НІДЕРЛАНДІВ І ДАНІЇ

(ціни на кордоні країн ЄС)

дол. США/тис. куб.м

Експортери	Алжир		Нідерланди		Данія	
	Іспанія	Італія	Італія	Бельгія	Великобританія	Швеція
Країна-імпортер	Іспанія	Італія	Італія	Бельгія	Великобританія	Швеція
Ціна	315	327	311	258	269	292
Середня ціна експортера	320		285		280	

Що стосується Німеччини, то країна повідомляє лише загальну середню ціну природного газу на кордоні Німеччини в І кварталі 2015 р., не уточнюючи походження.

Відповідна ціна становила у І кварталі 2015 року 6206 євро/ТДж, або 273 дол. США / тисячу стандартних (15⁰С) куб. м². У випадку застосування російського стандарту вимірювання вищої теплоти згоряння, еквівалент ціни становитиме **268 дол. США/тисячу стандартних куб. м (20⁰С).**

² 38,988 МДж/стандартний куб.м (Bafa, Referat: 423), середній курс Європейського центрального банку в І кварталі 2015 р. склав 1,127 дол. США/євро.

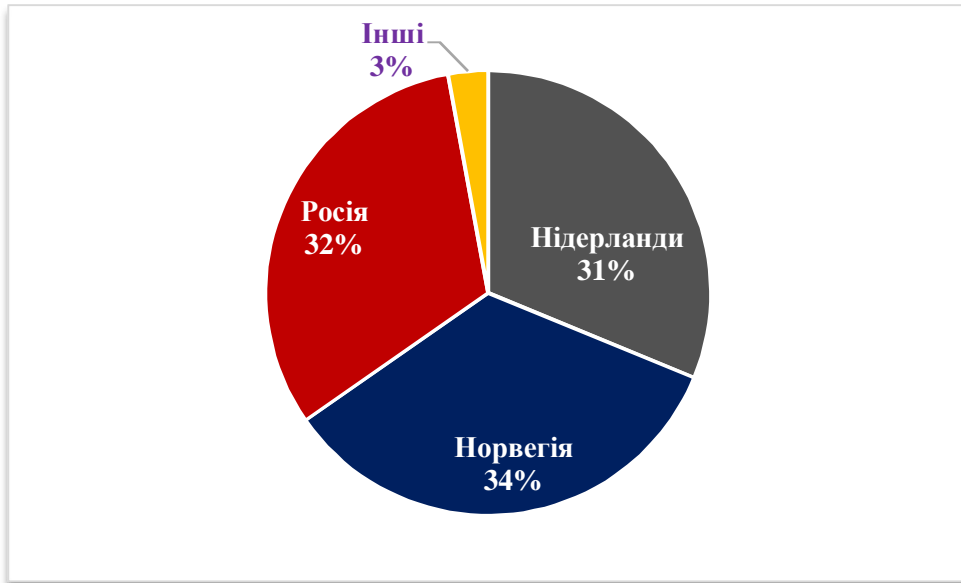

Рисунок 1 – Структура імпорту природного газу Німеччиною в I кварталі 2015 р. (джерело: Bafa)

Методичні зауваження

Для отримання еквіваленту цін у дол. США/тис. стандартних куб. м використовувався російський стандарт вищої теплоти згоряння для типової теплотворності газу в Європі (при 20⁰С).

У щорічній доповіді за 2014 рік Єврогаз інформує, що середня величина вищої теплоти згоряння в Європі становить 10,8 кВт-год./куб. м, що в російській системі вимірювання теплотворності еквівалентно 10,6 кВт-год./стандартний куб. м (20⁰С).

Середній курс Європейського центрального банку в I кварталі 2015 р., обчислений по щоденних курсових даних, становив 1,127 дол. США/євро.

ТОВ «Нафтогазбудінформатика»

14.07.2015